

Veszélyeztető tényezők

Állományát elsősorban a nagyüzemi mezőgazdaság élőhely-átalakítása, a gázos-bokros élőhelyek megszűnése, beszántása, továbbá a növényvédő szerek okozta rovarlátlék-hiány veszélyeztetheti.

Talajon fészkelő fajként különösen hátrányosan érinti a füves területek, gázos árokpartok tavaszi és nyári égetése. Vonuló madárként fenyegeti a mediterráneumi madárvadászat is.

Védelem

A cigányecske Magyarországon védett, természetvédelmi értéke 25 000 Ft. Az állománycsökkenés megállításához a természetkímélő gazdálkodási módszerek szélesebb körben történő alkalmazása, a szegélyélőhelyek meghagyása, a gyepek és gázosok égetésének tiltása vezethet.

fiatal madár

2021
az év madara a
cigányecske

Csatlakozzon hozzánk!

Grafika: Kóky Szabolcs

Fotók: Frank István, Kovács Norbert, Nagy Róbert,
Orbán Zoltán, Papnyik Norbert, Sutyák János

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

1121 Budapest, Költő u. 21. • +361 275 6247 • mme@mme.hu
www.mme.hu • www.csipogo.hu

Hazánk madárvédelmét támogathatja adományával és adójának 1%-ával!
Bankszámlaszámunk: 11712004-20011215
Adományszámla: 11712004-20249829

**Magyar Madártani és
Természetvédelmi Egyesület**

www.mme.hu

Megjelenés

A verébnél kicsit kisebb. A nászruhás hím feje, torka és háta fekete, begye és melle rozsdavörös, széles nyakfoltja, keskeny szárnycsíkja és farkcsíkja fehér. A tojón a hímek fekete színét barna helyettesíti, a begy és a mell halvány rózsaszínes.

Elterjedés

A közelmúltig egy fajnak tekintett cigánycsuk (*Saxicola rubicola*) hatalmas elterjedési területe Európára, Ázsiára és Afrika nagy részére kiterjedt. Azonban az ezredfordulót követően a fajt több fajra választották szét, így a hazánkban is előforduló cigánycsuk (*Saxicola rubicola*) elterjedése Európára és Észak-Afrikára korlátozódik.

Állomány nagyság

Európában 5,9-9,3 millió pár költhet. A magyar állomány 1999-2019 közötti 21 évben 54%-kal csökkent. 2020-ban számuk 195-210 ezer párra tehető.

cigánycsuk tojó

Élőhely

A nyílt, gázos-bokros területek jellegzetes madara. Leggyakrabban magas kóró vagy bokor csúcsán, kerítésoszlop tetején üldögélve találkozhatunk vele. A hímek itt hallatják rövid, csicsergő éneküket, illetve jellegzetes csuk-csuk jelző- és riasztóhangjukat, amely a jelenlegi magyar nevükben is megjelenik.

Vonulás

Rövid távú vonuló, a telet az európai és észak-afrikai Mediterráneumban tölti. Az őszi vonulás csúcsa szeptember-októberben zajlik, a fiatalok kóborlása már augusztusban elkezdődik. Az első példányok korán, február végén és márciusban érkeznek vissza, egyes példányok át is telelhetnek.

Táplálkozás

Apró rovarokból, pókokból, hernyókból álló táplálékát a növényzet csúcsáról lerepülve, többnyire a talajon fogja meg.

Költés

Száraz növényi szálakból álló fészket a tojó a talajra, fűcsomó tövébe építi. Évente kétszer is költ. Fészkalja 4-7 tojásból áll. Csak a tojó kotlik, a fiókák 12-14 nap alatt kelnek ki, és további két hét múlva hagyják el a fészket. Mindkét szülő eteti őket.

cigánycsuk hím